

Jaargang 1, nummer 1, juli 2021

Nieuwsbrief van het IVN, afd Rijssen - Enter

Van de Redactie

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar: maart, juni, september en december Redactie Nieuwsbrief: Joop Kamperman Wim Baan Redactieadres: Braakmansdijk 113 7462 MJ Rijssen tel. 0548-654909 email: ivn.rijssenenter@gmail.com	Bestuur IVN Rijssen - Enter: <u>Voorzitter:</u> Wim Baan <u>Secretaris:</u> Joop Kamperman <u>Penningmeester:</u> Henk Ligterink <u>Leden:</u> <u>Educatie:</u> Wim van Wingerden <u>Lid:</u> Kees Wolffenbuttel
---	--

Ledenadministratie:

Joop Kamperman,
emailadres: ivn.rijssenenter@gmail.com

Het lidmaatschap van IVN Rijssen - Enter bedraagt per jaar: € 24,-
Donateurs betalen € 15,- (minimaal).

Rabobank: **NL50 RABO 0138 1887 50** tnv IVN Rijssen - Enter

Waar staat het IVN voor?

- Het IVN wil bijdragen aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.
- Wij concentreren ons op de verhoging van de kwaliteit en de kwantiteit van de natuur.
- Het middel om dat te bereiken is natuureducatie en duurzaamheid.
- Hiervoor wordt samengewerkt binnen een landelijk netwerk van vrijwilligers en beroepskrachten.

Dit is de 1^e nieuwsbrief, nieuwe stijl.

We zoeken nog een originele naam voor onze nieuwsbrief.

Heeft u een idee? Laat het ons weten.

Mededelingen van het bestuur

Als afdeling hebben we de nodige "vacatures" voor vrijwilligers.

Onderstaand een overzicht van deze vacatures.

- vrijwilliger begeleider wandelgroep
- vrijwilliger Hoogstambrigade IVN
- vrijwilliger school-educatie basisscholen voor IVN
- vrijwilliger Informatieboerderij SBB 'n Witten
- vrijwilliger onderhoud Heemtuin bij j 'n Witten
- vrijwilliger onderhoud bos-heide ploeg van IVN op zaterdag

Kijk op deze site voor meer informatie over bovenstaande vacatures op

<https://viavorsa.nl/vacatures>

Uiteraard mag je ook een van de bestuursleden voor meer informatie vragen.

Komende activiteiten

18 september: Europese Opschoondag, nadere info volgt

9 oktober: Paddenstoelexcursie

30 oktober: Nacht van de Nacht

Kijk op de site met vacature van Rijssen-Holten <https://viavorsa.nl/vacatures>

Uilen ringen

Net als alle andere vogels leggen uilen in het voorjaar ook hun eieren, broeden deze uit en zullen jonge vogels uitvliegen.

Om deze soort te kunnen volgen en beschermen in hun voortbestaan ringen we de uilen. Zo kunnen we meer te weten komen over hun verspreidingsgebied en overleving.

Eind april/ begin mei controleren vrijwilligers van de uilengroep de nestkasten of ze bewoond zijn en of er eieren in liggen. Afhankelijk van het aantal kunnen we zien of een broedsel compleet is en berekenen wanneer ze ongeveer uitkomen.

Bij de tweede controle eind mei/eerste twee weken van juni gaan we opnieuw langs de kasten waar broedsels in zitten. Dit keer om de jonge steenuilen te ringen, te wegen en de vleugellengte te meten. Hieraan kunnen we zien hoe oud de jongen zijn. De ongeringde aanwezige ouder(s) worden tevens van een ring voorzien en als de ouder wel geringd is wordt het nummer afgelezen en de gegevens genoteerd.

In het najaar gaan we voor een derde controle langs alle nestkasten om ze schoon te maken, te repareren en eventueel te vervangen. Dit is globaal hoe we werken echter het seizoen kan behoorlijk variëren, sommige jongen vliegen al uit terwijl anderen nog in het ei zitten. Dat kan van meerdere factoren afhangen o.a. het weer, het voer aanbod, maar ook het wegvallen van een van de ouders. Mocht dat laatste het geval zijn dan kan een nieuw paartje gevormd worden en beginnen ze later met het broedsel.

We ringen niet alleen steenuilen maar ook bosuilen, kerkuilen en torenvalken. Het is prachtig dit werk te kunnen doen en ons steentje te kunnen bijdragen om deze uilen en roofvogels te beschermen.

Volwassen steenuil

Jonge kerkuilen

Jonge steenuilen

Een ochtendje Middelveen/Overtoom/Borkeld

Soms denk je: ik ga even een rondje fietsen en kijken of er nog wat leuks te zien is. Gelijk bij het begin kom je al bekenden tegen: Jan Dommerholt en Herman Pongers, beide lid van de weidevogelwerkgroep van ons IVN.

Herman, compleet met telescoop, op zoek naar de Wulp en evt jongen, maar deze laten zich moeilijk zien.

Ook Jan had de nodige gebieden al bezocht.

Toen maar verder naar de Zwiweg, het bankje, waar de gele Kwikstaart altijd zit.

En ja hoor, na een paar minuten kwam hij/zij al naast me zitten.

Ik denk dat als ik een voer bij met zou hebben, hand zou eten. Je ziet de steeds heen en weer voer verzamelen voor zijn Ook zit ie vaak in het de wilgjes die hier veel in het plas, drasgebied. geweldig mooie vogel en steeds weer genieten hoe zijn staart op en neer de kleintjes doen dat al. Aangeboren iets denk ik.

handvol
hij uit mijn
vogel
vliegen en
jongen.
topje van
voorkomen
Blijft een
het is
hij met
wipt. Zelfs

Verder gefietst richting de Legakker.

Nog maar een paar meter verder al een alarmerende Tureluur. Die vloog vlag boven mij hoofd en niet zonder reden, want iets verder zag ik het kleine kuiken snel wegrekken.

Toch mooi dat er half juni nog steeds van dat jonge grut zit.

Ook belangrijk dat er goed overleg is met Staatsbosbeheer zodat deze gebieden voorlopig niet gemaaid worden.

Verder gefietst richting de Borkeld, op weg naar het gebied van de Nachtzwaluw.

Een verslag van de excursie van de 19^e juni naar de Nachtzwaluwleest u verder in deze nieuwsbrief.

Aangekomen op een plek waar deze prachtige vogel overdag vaak slaapt, was het even zoeken voor ik hem zag. Als je het niet ongeveer weet, is het zoeken naar en speld in de bekende hooiberg.

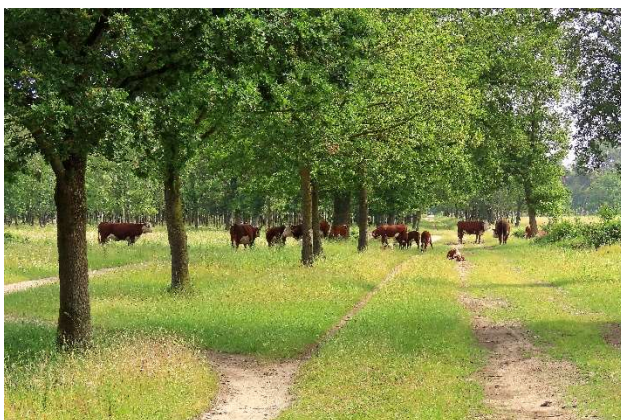
Maar hij/zij lag rustig op de tak te slapen.

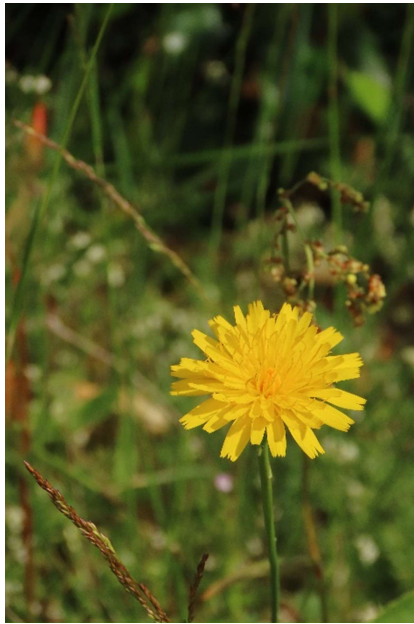
Hierna verder gefietst richting de 5-sprong.

Dat was niet gemakkelijk want onderweg werd mijn pad verspert door de Herefordkoeien die hier grazen.

De stier had gelukkig oog voor een charmante koe en liep die steeds achterna.

Onderweg kom je niet alleen mooie dieren tegen, maar ook de planten zijn er in alle soorten.

Toen richting de fietsbrug over de A1. Hier kom je de geweldige, maar o zo gevaarlijke Bereklaauw tegen. Mooi om naar te kijken, maar vooral niet aankomen.

Ook nog een mooi staaltje van "opruimen".

Vlieg op paardenvijgen

Kortom, een geslaagd fietstochtje.

Wim Baan

Slootjesdag 12 juni 2021

In het weekend van zaterdag 12 juni werd door het IVN landelijk de nationale slootjesdagen georganiseerd. Ook de afdeling Rijssen-Enter deed weer enthousiast mee. Vanwege corona ditmaal in 3 groepen van 1 uur waarbij ouders werd gevraagd de kinderen zelf te begeleiden. Dat leverde 3 groepen van 20 kinderen op die enthousiast aan het slootjesvissen gingen in de Elsenerbeek en de aangrenzende slootjes.

Gewapend met schepnet en loeppotjes, gingen de kinderen fanatiek aan de slag. Het was soms lastig te bepalen wie het leuker vonden; de kinderen of hun ouders/opa/oma. Met de zoekkaart in de hand werd de vangst gedetermineerd.

Naast de tientallen bootsmannetjes en diverse soorten wantsen en larves, vielen een aantal vangsten extra op. De roofzuchtige geelgerande watertor viel qua formaat in het niet naast de enorme spinnende watertor, een van de grootste keversoorten van de Benelux. Een leuke vangst waren ook de jonge salamanders waarvan de uitwendige kieuwen in de loeppotjes mooi zichtbaar waren.

De topper van de dag bleek voor veel kinderen het tweetal Amerikaanse rivierkreeftjes te zijn.

De dapperste kinderen pakten deze diertjes onder begeleiding van de IVN-ers zonder blikken of blozen uit het water. Al met al een geslaagde dag die jaarlijks op veel animo mag rekenen.

Na afloop was er voor de kinderen limonade, een zoekkaart en een diploma. Voor de ouders/begeleiders was er koffie/thee.

Wim van Wingerden

Bermbeheer bij het Dakhorst.

Tijdens het fietstochtje naar Almelo rij ik altijd via het Dakhorst. Eerst vanaf de Sluizendijk langs de Regge en dan bij het Exoo oversteken en verder richting Ypelo.

Tot mijn verbazing zag ik dat de bermen hier gemaaid waren en hoe?

De planten hebben niet eens de tijd gehad om zich mooi te laten zien, of ze werden al plat gemaaid.

Een paar weken later was het nog erger, er was toen al weer gemaaid, en niet een klein beetje ook, maar zeker wel een meter vanaf het fietspad. Bijna tot in het weiland

De gemaakte foto eerst naar de gemeente Wierden gestuurd met de vraag of dit rigoureuus maaien nu wel echt nodig was.

Het wantwoord dat ik kreeg was als volgt:

De medewerker met de maaimachine is hier niet te ijverig geweest. In het beheerprogramma staat dat de bermen vanuit verkeerstechnisch inzicht de 1e mtr. langs het fietspad 4 a 5 keer per jaar worden gemaaid. In het nu definitieve beheerdocument voor het Reggedal heeft het de voorkeur de bermen meer ecologisch te onderhouden. Het beleid is hier voor de uitvoerende partij (de buitendienst) niet gewijzigd.

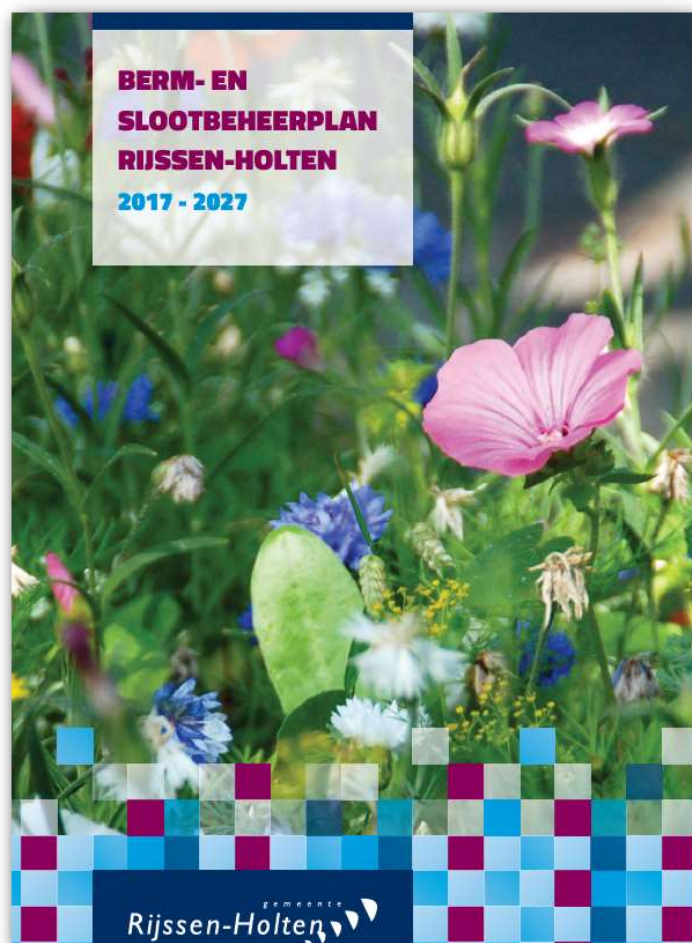
Hierna de mail, incl foto's, naar alle politieke partijen van Wierden gemaild. Op de CU na, kreeg ik van alle partijen antwoord.

Het CDA, bij monde van dhr Getkate heeft hierover in de gemeenteraad vragen gesteld. Ook vertelde hij dat de gemeente bezig was met een "Bermenplan."

Ik heb hem toen maar het Bermenplan van onze gemeente gemaild, dan hebben ze in ieder geval een begin.

We hopen dat het wat oplevert.

Wordt vervolgd.

Nachtzwaluwen (*Caprimulgus europaeus*) op de Borkeld.

Zaterdag 19 juli hebben we voor het IVN Rijssen - Enter een Nachtzwaluwenexcursie georganiseerd.

De excursie begon rond 21 uur en informeerden de mensen die meegingen eerst wat we zoal tegen konden komen onderweg naar de plek waar we gaan kijken en luisteren naar de Nachtzwaluwen, dit op anderhalve km afstand vanaf de parkeerplaats op de dagcamping bij 'n Witten, de verzamelplek.

Misschien zien we onderweg wel reeën. Er zitten veel reeën op de Borkeld. Ook is het leuk om te luisteren naar de vogels die zingen bij ondergaande zon als, de Grote Lijster, Zanglijster enz....

Foto: Herman Bruggink.

We hebben verteld dat er een kans is op overvliegende Houtsnippen, maar geen garantie natuurlijk.

En natuurlijk hebben we verteld over de Nachtzwaluw zelf. Een bijzondere vogel die 's nachts vliegt op zoek naar nachtvlinders, insecten en kevers.

De Nachtzwaluw is een echte km-er vreter die elk jaar, vanuit Zuid Afrika zo'n 9000 km hier naar toe vliegt en in het najaar weer terug.

Het is een mysterieuze vogel die hier broedt op heidevelden, zandverstuivingen en open dennenbossen.

Deze vogels broeden op de grond en maken geen nest. Ze leggen 2 eieren per keer. In sommige jaren hebben ze 2 broedsels. De eieren worden meestal door het vrouwtje uitgebroed, waarna ze samen de jonge vogels groot brengen.

Is er een 2e broed, dan worden de eieren uitgebroed door het vrouwtje en worden de jonge vogels van het eerste nest, verder door het mannetje groot gebracht.

De Nachtzwaluw heeft als zang een monotone ratel. Ligt vaak op vaste plekken in zijn territorium te zingen op een tak. Hij zit meestal in het verlengde van een tak.

De vogel is ongeveer 25 cm groot vliegt een beetje als een mot, wat dartelend door de lucht. De spanwijdte van de vleugels is 52 tot 59 cm.

Tijdens de excursie op weg naar de plek toe, hebben we nog wat verteld over de geschiedenis en archeologische vondsten op de Borkeld. En dat de Borkeld komende tijd een update krijgt, om de vroegere natuur te herstellen en meer water vast houdt.

We hebben op de reeën na eigenlijk alles gezien wat we vooraf verteld hadden. Ook 2 overvliegende houtsnippen!

Ter plekke op de plek waar we de Nachtzwaluwen zagen vliegen, lag ook een Nachtzwaluw op een tak te rusten. Ze konden de vogel mooi door de meegenomen telescoop zien. Velen deden eerst een poging door de verrekijker, maar dat viel nog niet mee door de schutkleur die ze hebben.

Al met al was iedereen enthousiast en hebben we weer een geslaagde excursie gehad.

Herman Bruggink.